SQL - Funkcje okna (Window functions) Lab 2

Imiona i nazwiska: Magdalena Wilk, Wiktoria Zalińska

Celem ćwiczenia jest zapoznanie się z działaniem funkcji okna (window functions) w SQL, analiza wydajności zapytań i porównanie z rozwiązaniami przy wykorzystaniu "tradycyjnych" konstrukcji SQL

Swoje odpowiedzi wpisuj w miejsca oznaczone jako:

Ważne/wymagane są komentarze.

Zamieść kod rozwiązania oraz zrzuty ekranu pokazujące wyniki, (dołącz kod rozwiązania w formie tekstowej/źródłowej)

Zwróć uwagę na formatowanie kodu

Oprogramowanie - co jest potrzebne?

Do wykonania ćwiczenia potrzebne jest następujące oprogramowanie:

- MS SQL Server wersja 2019, 2022
- PostgreSQL wersja 15/16/17
- SQLite
- Narzędzia do komunikacji z bazą danych
 - SSMS Microsoft SQL Managment Studio
 - DtataGrip lub DBeaver
- Przykładowa baza Northwind/Northwind3
 - W wersji dla każdego z wymienionych serwerów

Oprogramowanie dostępne jest na przygotowanej maszynie wirtualnej

Dokumentacja/Literatura

- Kathi Kellenberger, Clayton Groom, Ed Pollack, Expert T-SQL Window Functions in SQL Server 2019, Apres 2019
- Itzik Ben-Gan, T-SQL Window Functions: For Data Analysis and Beyond, Microsoft 2020

• Kilka linków do materiałów które mogą być pomocne - https://learn.microsoft.com/en-us/sql/t-sql/queries/select-over-clause-transact-sql?view=sql-server-ver16

- https://www.sqlservertutorial.net/sql-server-window-functions/
- https://www.sqlshack.com/use-window-functions-sql-server/
- https://www.postgresql.org/docs/current/tutorial-window.html
- https://www.postgresqltutorial.com/postgresql-window-function/
- https://www.sqlite.org/windowfunctions.html
- https://www.sqlitetutorial.net/sqlite-window-functions/
- W razie potrzeby opis Ikonek używanych w graficznej prezentacji planu zapytania w SSMS jest tutaj:
 - https://docs.microsoft.com/en-us/sql/relational-databases/showplan-logical-and-physicaloperators-reference

Przygotowanie

Uruchom SSMS - Skonfiguruj połączenie z bazą Northwind na lokalnym serwerze MS SQL

Uruchom DataGrip (lub Dbeaver)

- Skonfiguruj połączenia z bazą Northwind3
 - o na lokalnym serwerze MS SQL
 - na lokalnym serwerze PostgreSQL
 - o z lokalną bazą SQLite

Można też skorzystać z innych narzędzi klienckich (wg własnego uznania)

Oryginalna baza Northwind jest bardzo mała. Warto zaobserwować działanie na nieco większym zbiorze danych.

Baza Northwind3 zawiera dodatkową tabelę product_history

• 2,2 mln wierszy

Bazę Northwind3 można pobrać z moodle (zakładka - Backupy baz danych)

Można też wygenerować tabelę product_history przy pomocy skryptu

Skrypt dla SQL Srerver

Stwórz tabelę o następującej strukturze:

```
create table product_history(
   id int identity(1,1) not null,
   productid int,
   productname varchar(40) not null,
   supplierid int null,
   categoryid int null,
   quantityperunit varchar(20) null,
   unitprice decimal(10,2) null,
   quantity int,
```

```
value decimal(10,2),
  date date,
  constraint pk_product_history primary key clustered
    (id asc )
)
```

Wygeneruj przykładowe dane:

Dla 30000 iteracji, tabela będzie zawierała nieco ponad 2mln wierszy (dostostu ograniczenie do możliwości swojego komputera)

Skrypt dla SQL Srerver

Skrypt dla Postgresql

Wygeneruj przykładowe dane:

Skrypt dla Postgresql

```
do $$
begin
 for cnt in 1..30000 loop
   insert into product_history(productid, productname, supplierid,
           categoryid, quantityperunit,
           unitprice, quantity, value, date)
    select productid, productname, supplierid, categoryid,
           quantityperunit,
           round((random()*unitprice + 10)::numeric,2),
           cast(random() * productid + 10 as int), 0,
           cast('1940-01-01' as date) + cnt
   from products;
 end loop;
end; $$;
update product_history
set value = unitprice * quantity
where 1=1;
```

Wykonaj polecenia: select count(*) from product_history, potwierdzające wykonanie zadania

Wyniki:

W bazie Postgres i SQL Server skrypt wygenerował 2310000 wierszy.

Zadanie 1

Baza: Northwind, tabela product_history

Napisz polecenie, które zwraca: id pozycji, id produktu, nazwę produktu, id_kategorii, cenę produktu, średnią cenę produktów w kategorii do której należy dany produkt. Wyświetl tylko pozycje (produkty) których cena jest większa niż średnia cena.

W przypadku długiego czasu wykonania ogranicz zbiór wynikowy do kilkuset/kilku tysięcy wierszy

pomocna może być konstrukcja with

```
with t as (
....
)
select * from t
where id between ....
```

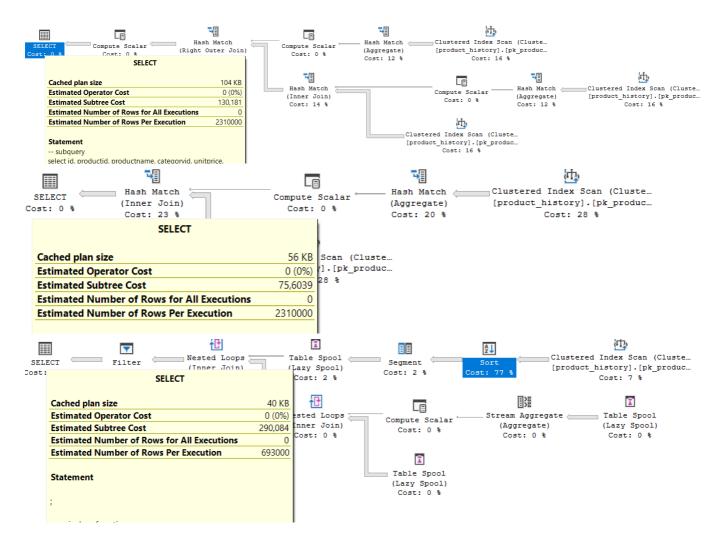
Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

Wyniki:

```
-- subquery
select id, productid, productname, categoryid, unitprice,
    (select avg(unitprice) from product_history ph
   where ph.categoryid=product_history.categoryid) as avg_price
from product_history
where unitprice > (select avg(unitprice) from product history ph
    where ph.categoryid=product_history.categoryid);
-- join
with avg_cat as (
select categoryid, avg(unitprice) as avg_price
from product_history
 group by categoryid
 )
select ph.id, ph.productid, ph.productname, ph.categoryid, ph.unitprice,
ac.avg_price
from product_history ph join avg_cat ac
on ph.categoryid=ac.categoryid
where ph.unitprice > ac.avg_price;
 -- window function
select id, productid, productname, categoryid, unitprice, avg_price
from (
   select id, productid, productname, categoryid, unitprice,
        avg(unitprice) over(partition by categoryid) as avg_price
    from product history
    ) as subquery
where unitprice > avg_price;
```

Czas wykonywania zapytań w bazie SQL Server nie był długi, więc nie było potrzeby ograniczania się do wybranej liczby wierszy. W bazie Postgres i SQLite jest problem z wykonaniem pierwszego zapytania (z podzapytaniem), nawet kiedy ograniczamy liczbę wierszy. Czas oczekiwania jest bardzo długi. Pozostałe wykonują się bez problemów.

Najbardziej kosztownym zapytaniem jest zapytanie z funkcją okna. Zapytanie z podzapytaniem mimo, że ma mniejszy koszt wykonuje się zdecydowanie za długo w bazach Postgres i SQLite. Zdecydowanie najmniejszy koszt ma zapytanie z join'em i wykonuje sie też zdecydowanie najszybciej.

Poniżej porównanie kosztów i czasów wykonania zapytań dla SQL Server.

zapytanie	koszt	czas
subquery	130	5851
join	75.6	3505
window function	290	15707

Zadanie 2

Baza: Northwind, tabela product_history

Lekka modyfikacja poprzedniego zadania

Napisz polecenie, które zwraca: id pozycji, id produktu, datę, nazwę produktu, id_kategorii, cenę produktu oraz

- średnią cenę produktów w kategorii do której należy dany produkt.
- łączną wartość sprzedaży produktów danej kategorii (suma dla pola value)

- średnią cenę danego produktu w roku którego dotyczy dana pozycja
- łączną wartość sprzedaży produktu w roku którego dotyczy dana pozycja (suma dla pola value)

Napisz polecenie z wykorzystaniem podzapytania, join'a oraz funkcji okna. Porównaj zapytania. W przypadku funkcji okna spróbuj użyć klauzuli WINDOW.

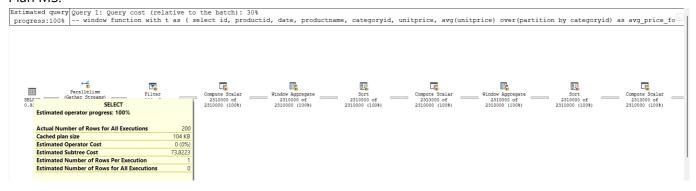
Podobnie jak poprzednio, w przypadku długiego czasu wykonania ogranicz zbiór wynikowy do kilkuset/kilku tysięcy wierszy

Porównaj czasy oraz plany wykonania zapytań.

Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
-- window function
with t as (
    select id, productid, date, productname, categoryid, unitprice,
        avg(unitprice) over(partition by categoryid) as avg_price_for_cat,
        sum(value) over(partition by categoryid) as sum_val_for_cat,
        avg(unitprice) over(partition by YEAR(date)) as avg_for_year,
        sum(value) over(partition by YEAR(date)) as sum_for_year
    from product history
select * from t
where id between 1 and 200;
-- window function z użyciem window i datepart (Postgresql, SQLite)
with t as (
    select id, productid, date, productname, categoryid, unitprice,
    avg(unitprice) over window_cat as avg_price_for_cat,
    sum(value) over window cat as sum val for cat,
    avg(unitprice) over window_year as avg_for_year,
    sum(value) over window_year as sum_for_year
    from product_history
    window
        window cat as (partition by categoryid),
        window_year as (partition by date_part('year', date))
select * from t
where id between 1 and 100;
```

Plan MS:

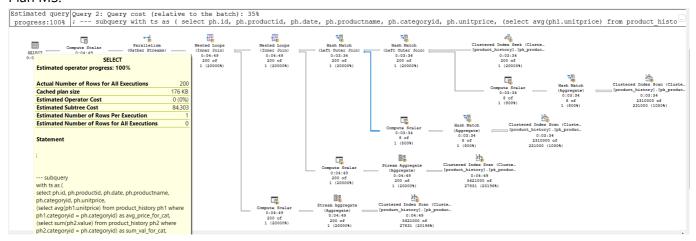

Plan Postgresql:

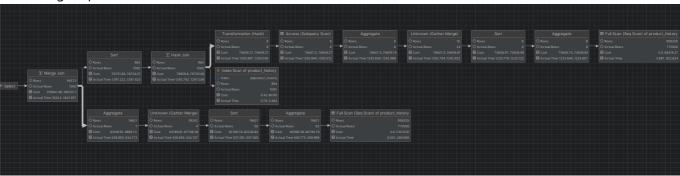


```
-- join
with avg sum per cat as (
    select categoryid, avg(unitprice) as avg_price_for_cat, sum(value) as
sum_val_for_cat
    from product_history
    group by categoryid
),
avg_sum_per_year as (
    select year(date) as year, avg(unitprice) as avg_for_year, sum(value) as
sum_for_year
   from product_history
    group by year(date)
),
tas (
    select ph.id, ph.productid, ph.date, ph.productname, ph.categoryid,
ph.unitprice, ac.avg_price_for_cat, ac.sum_val_for_cat, ay.avg_for_year,
ay.sum_for_year
    from product_history ph
    join avg_sum_per_cat ac ON ph.categoryid = ac.categoryid
    join avg_sum_per_year ay ON year(ph.date) = ay.year
)
select * from t
where id between 1 and 200;
```

Plan MS:

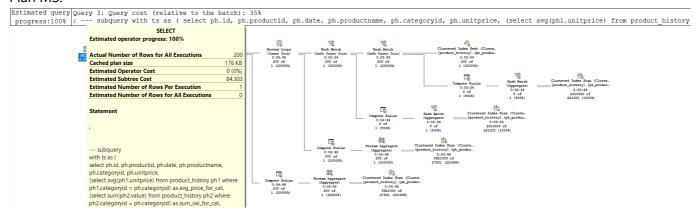

Plan Postgresql:

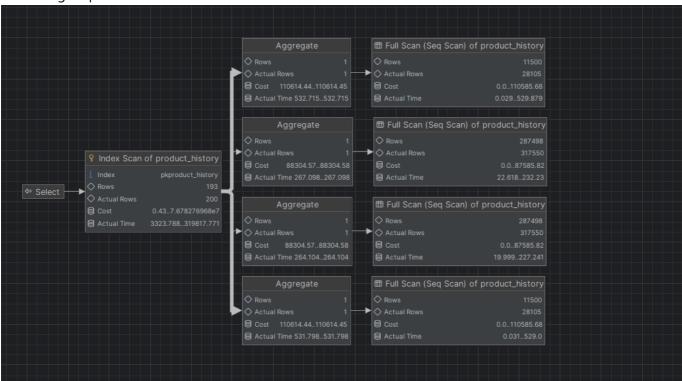


```
--subquery
with ts as (
    select ph.id, ph.productid, ph.date, ph.productname, ph.categoryid,
ph.unitprice,
    (select avg(ph1.unitprice) from product_history ph1 where ph1.categoryid =
ph.categoryid) as avg_price_for_cat,
    (select sum(ph2.value) from product_history ph2 where ph2.categoryid =
ph.categoryid) as sum_val_for_cat,
    (select avg(ph3.unitprice) from product_history ph3 where YEAR(ph3.date) =
YEAR(ph.date)) as avg_for_year,
    (select sum(ph4.value) from product_history ph4 where YEAR(ph4.date) =
YEAR(ph.date)) as sum_for_year
    from product_history ph
)
select * from ts
where id between 1 and 200;
```

Plan MS:

Plan Postgresql:

Poniżej porównanie czasów rzeczywistych przy ograniczeniu id od 1 do 200. Dla MS SQL: elapsed time (set statistics time on/off). Dla Postgresql: execution time (explain analyze).

Operacja	MS SQL[ms]	Postgres czas [ms]
Window function	1419	8550.937
Join	222	1100.068
Subquery	201408	315267.447

Zapytanie z podzapytaniem zajmuje najwięcej czasu, zaś z joinem najmniej.

Zadanie 3

Funkcje rankingu, row_number(), rank(), dense_rank()

Wykonaj polecenie, zaobserwuj wynik. Porównaj funkcje row number(), rank(), dense rank(). Skomentuj wyniki.

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
    row_number() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as rowno,
    rank() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as rankprice,
    dense_rank() over(partition by categoryid order by unitprice desc) as
denserankprice
from products;
```

Wyniki: Produkty zostały posortowane według kategorii i wyświetlone od największej do najmniejszej ceny (w każdej kategorii). Funkcja row_number() ponumerowała kolejno wiersze, zaczynając dla każdej kolejnej kategorii od 1. Funkcja rank() ponumerowała wiersze tworząc ranking, to znaczy wierszom o tej samej cenie w tej samej kategorii, przyporządkowała te same pozycje (numery) w rankingu, a następne wiersze są numerowane tak jakby nie było miejs remisowych, powstają luki w numeracji. Dla nowej kategorii również zaczyna numerowanie od początku. Funkcja dense_rank() działa podobnie jak rank(), z tym że kolejnym pozycją po wierszach remisowych, którym przypisała te same numery, kontynuuje numerując następnymi liczbami - nie tworzy luk w numeracji. Tak samo jak poprzednie funkcje, nowe kategorie zaczyna numerować od nowa.

	productid	productname	unitprice	categoryid	rowno	rankprice	denserankprice
1	38	Côte de Blaye	263,50	1	1	1	1
2	43	Ipoh Coffee	46,00	1	2	2	2
3	2	Chang	19,00	1	3	3	3
4	1	Chai	18,00	1	4	4	4
5	39	Chartreuse	18,00	1	5	4	4
6	35	Steeleye St	18,00	1	6	4	4
7	76	Lakkalikööri	18,00	1	7	4	4
8	70	Outback La	15,00	1	8	8	5
9	67	Laughing L	14,00	1	9	9	6
10	34	Sasquatch	14,00	1	10	9	6
11	75	Rhönbräu K	7,75	1	11	11	7
12	24	Guaraná Fa	4,50	1	12	12	8
13	63	Vegie-spread	43,90	2	1	1	1
14	8	Northwoods	40,00	2	2	2	2
15	61	Sirop d'érab	28,50	2	3	3	3

Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna

```
select p1.productid, p1.productname, p1.unitprice, p1.categoryid,
   (select count(*) from products p2
   where p1.categoryid=p2.categoryid and
   (p1.unitprice < p2.unitprice or p1.unitprice=p2.unitprice</pre>
```

```
and p1.productid > p2.productid)) + 1 as rowno,
  (select count(*) from products p2
  where p1.categoryid=p2.categoryid and
  p1.unitprice < p2.unitprice) + 1 as rankprice,
  (select count(distinct p2.unitprice) from products p2
  where p1.categoryid=p2.categoryid and
  p1.unitprice < p2.unitprice) + 1 as denserankprice
  from products p1
  order by p1.categoryid, p1.unitprice desc, p1.productid;</pre>
```

Zadanie 4

Baza: Northwind, tabela product_history

Dla każdego produktu, podaj 4 najwyższe ceny tego produktu w danym roku. Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- rok
- id produktu
- nazwę produktu
- cenę
- datę (datę uzyskania przez produkt takiej ceny)
- pozycję w rankingu

Uporządkuj wynik wg roku, nr produktu, pozycji w rankingu

Wyniki:

```
with t as (
select year(date) as year, productid, productname, unitprice, date,
    rank() over(partition by year(date), productid order by unitprice desc) as
rankprice
from product_history)
select * from t
where rankprice <= 4;</pre>
```

Zapytanie zwraca 4 najwyższe ceny licząc z remisami.

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
with t as (
select year(p1.date) as year, p1.productid, p1.productname, p1.unitprice, p1.date,
```

```
(select count(*) from product_history p2
  where p2.productid=p1.productid and year(p2.date)=year(p1.date)
  and p2.unitprice > p1.unitprice) as rankprice
from product_history p1)
select * from t
where rankprice <= 4
order by year, productid, unitprice desc;</pre>
```

Zapytanie z funkcją okna jest zdecydowanie szybsze i bardziej wydajne niż drugi sposób - wykonuje się w nieco ponad 2 sekundy w zależności od bazy. W przypadku drugiego zapytania - bez funkcji okna - jest problem, aby doczekać się jego wyniku w którejkolwiek z baz. Nawet po próbie ograniczenia liczby wierszy, productid<1000, czas wykonywania był zbyt długi - najdłuższa próba trwała ponad 8 minut. Poniżej plan wykonania zapytania z funkcją okna w bazie SQL Server.

Zadanie 5

Funkcje lag(), lead()

Wykonaj polecenia, zaobserwuj wynik. Jak działają funkcje lag(), lead()

```
select productid, productname, categoryid, date, unitprice,
       lag(unitprice) over (partition by productid order by date)
as previousprodprice,
       lead(unitprice) over (partition by productid order by date)
as nextprodprice
from product_history
where productid = 1 and year(date) = 2022
order by date;
with t as (select productid, productname, categoryid, date, unitprice,
                  lag(unitprice) over (partition by productid
order by date) as previousprodprice,
                  lead(unitprice) over (partition by productid
order by date) as nextprodprice
           from product_history
select * from t
where productid = 1 and year(date) = 2022
order by date;
```

Funkcja 'lag()' -> zwraca poprzednią wartość według danej kolejności, zaś 'lead()' -> kolejną (tutaj: wartość ceny produktu poprzedniego/kolejnego zapisanego dnia).

W wyniku pierwszego zapytania te wartości są wybierane tylko dla productid = 1 i rok = 2022, zaś w drugim zapytaniu te funkcje wykonywane są dla wszystkich wierszy, a wyświetlane tylko dla productid = 1 i rok = 2022. Dlatego dla pierwszego zapytania pierwsza wartość zwracana przez 'lag' to null, a w wyniku drugiego zapytania zwracana jest wartość. Dla 'lead', w obu przypadkach dla ostatniej wartości jest null, ponieważ w bazie nie ma dat dalszych niż 2022.

■	Results 📳	Messages					
	productid	productname	categoryid	date	unitprice	previousprodprice	nextprodprice
1	1	Chai	1	2022-01-01	25.31	NULL	20.69
2	1	Chai	1	2022-01-02	20.69	25.31	18.16
3	1	Chai	1	2022-01-03	18.16	20.69	23.93
4	1	Chai	1	2022-01-04	23.93	18.16	13.69
5	1	Chai	1	2022-01-05	13.69	23.93	25.34
6	1	Chai	1	2022-01-06	25.34	13.69	17.89
	productid	productname	categoryid	date	unitprice	previousprodprice	nextprodprice
1	1	Chai	1	2022-01-01	25.31	21.10	20.69
2	1	Chai	1	2022-01-02	20.69	25.31	18.16
3	1	Chai	1	2022-01-03	18.16	20.69	23.93
4	1	Chai	1	2022-01-04	23.93	18.16	13.69
5	1	Chai	1	2022-01-05	13.69	23.93	25.34
6	1	Chai	1	2022-01-06	25.34	13.69	17.89

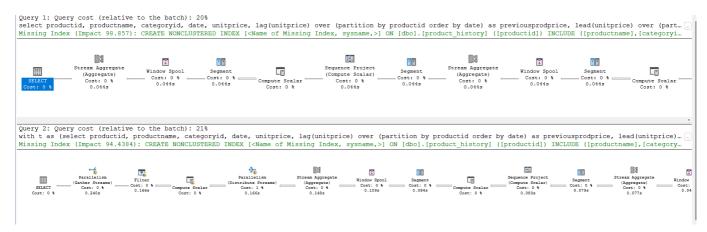
Zadanie

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
-- dla postgresql:
with t as(
   select *
   from product_history
   where productid=1 and date part('year', date) = 2022
select t.productid, t.productname, t.categoryid, t.date, t.unitprice,
       (select unitprice from t t1 where t1.productid = t.productid and
t1.date<t.date order by t1.date desc limit 1) as previousprodprice,
       (select unitprice from t t2 where t2.productid = t.productid and
t2.date>t.date order by t2.date limit 1) as nextprodprice
from t;
with t as (
    select ph.productid, ph.productname, ph.categoryid, ph.date, ph.unitprice,
            (select unitprice from product history ph1 where ph1.productid =
ph.productid and ph1.date<ph.date order by ph1.date desc limit 1) as
previousprodprice,
```

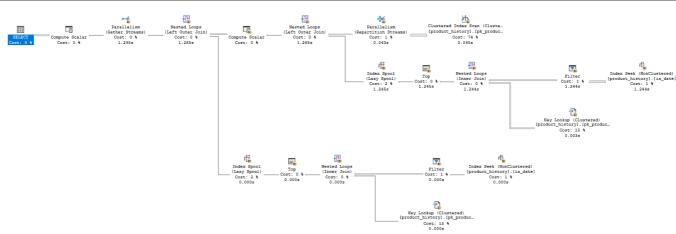
```
(select unitprice from product_history ph2 where ph2.productid =
ph.productid and ph2.date>ph.date order by ph2.date limit 1) as nextprodprice
    from product_history ph
)
select * from t
where productid = 1 and date_part('year', date) = 2022
order by date;
-- dla MS SQL: zamiast limit 1, przy select top 1, zamiast date_part('year', date), year(date)
```

Plany obu zapytań z oknami:

Plan pierwszego zapytania bez korzystania z funkcji okna:

Query 3: Query cost (relative to the batch): 27% with tas(select * from product_history where productid=1 and year(date) = 2022) select t.productid, t.productname, t.categoryid, t.date, t.unitprice, (select top 1... Missing Index (Impact 74.043): CREATE NONCLUSTERED INDEX [<Name of Missing Index, sysname,>] ON [dbo].[product_history] ([productid]) INCLUDE ([productname],[categoryi...

Plan drugiego zapytania bez korzystania z funkcji okna:

Query 4: Query cost (relative to the batch): 33% with t as (select ph.productid, ph.productname, ph.categoryid, ph.date, ph.unitprice, (select top 1 unitprice from product_history ph1 where ph1.productid = ph.productim Missing Index (Impact 59.6652): CREATE NONCLUSTERED INDEX [<Name of Missing Index, sysname,>] ON [dbo].[product_history] ([productid]) INCLUDE ([productname],[categoryid...

```
| Comparison | Com
```

Poniżej porównanie czasów rzeczywistych. Dla MS SQL: elapsed time (set statistics time on/off). Dla Postgresql: execution time (explain analyze).

Zapytanie	Operacja	MS SQL [ms]	Postgres [ms]
Pierwsze zapytanie	z window	230	210.091
	bez window	1276	152.932
Drugie zapytanie	z window	205	800.154
	bez window	47	20244.705

Zadanie 6

Baza: Northwind, tabele customers, orders, order details

Napisz polecenie które wyświetla inf. o zamówieniach

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- nazwę klienta, nr zamówienia,
- · datę zamówienia,
- wartość zamówienia (wraz z opłatą za przesyłkę),
- nr poprzedniego zamówienia danego klienta,
- datę poprzedniego zamówienia danego klienta,
- wartość poprzedniego zamówienia danego klienta.

```
with sum of order as(
    select od.orderid, o.orderdate, o.customerid, sum(unitprice * quantity * (1 -
discount)) + o.freight as total_order
    from orderdetails od
    join orders o ON o.orderid = od.orderid
    group by od.orderid, o.orderdate, o.customerid, o.freight
),
orders_with_prev as(
    select orderid, customerid, orderdate,
           lag(orderid) over(partition by customerid order by orderdate) as
prev order id,
           lag(orderdate) over(partition by customerid order by orderdate) as
prev order date
    from orders o
select c.companyname, so.orderid, so.orderdate, so.total_order as order_value,
op.prev_order_id,
       (select total_order from sum_of_order where orderid=op.prev_order_id) as
prev_order_value,
       op.prev_order_date
```

```
from sum_of_order so
join orders_with_prev op ON so.orderid = op.orderid
join customers c ON so.customerid = c.customerid;
```

Zadanie 7

```
Funkcje first_value(), last_value()
```

Baza: Northwind, tabele customers, orders, order details

Wykonaj polecenia, zaobserwuj wynik. Jak działają funkcje first_value(), last_value(). Skomentuj uzyskane wyniki. Czy funkcja first_value pokazuje w tym przypadku najdroższy produkt w danej kategorii, czy funkcja last_value() pokazuje najtańszy produkt? Co jest przyczyną takiego działania funkcji last_value. Co trzeba zmienić żeby funkcja last_value pokazywała najtańszy produkt w danej kategorii

```
select productid, productname, unitprice, categoryid,
    first_value(productname) over (partition by categoryid
order by unitprice desc) first,
    last_value(productname) over (partition by categoryid
order by unitprice desc) last
from products
order by categoryid, unitprice desc;
```

```
Wyniki:
```

```
Zadanie
```

Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql, SQLite)

```
Wyniki:
```

Zadanie 8

Baza: Northwind, tabele orders, order details

Napisz polecenie które wyświetla inf. o zamówieniach

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- Id klienta,
- nr zamówienia,
- · datę zamówienia,
- wartość zamówienia (wraz z opłatą za przesyłkę),
- dane zamówienia klienta o najniższej wartości w danym miesiącu
 - o nr zamówienia o najniższej wartości w danym miesiącu
 - o datę tego zamówienia
 - o wartość tego zamówienia
- dane zamówienia klienta o najwyższej wartości w danym miesiącu
 - o nr zamówienia o najniższej wartości w danym miesiącu
 - o datę tego zamówienia
 - o wartość tego zamówienia

Wyniki:

-- ...

Zadanie 9

Baza: Northwind, tabela product_history

Napisz polecenie które pokaże wartość sprzedaży każdego produktu narastająco od początku każdego miesiąca. Użyj funkcji okna

Zbiór wynikowy powinien zawierać:

- id pozycji
- id produktu
- datę
- wartość sprzedaży produktu w danym dniu
- wartość sprzedaży produktu narastające od początku miesiąca

W przypadku długiego czasu wykonania ogranicz zbiór wynikowy do kilkuset/kilku tysięcy wierszy

```
-- wyniki ...
```

Spróbuj wykonać zadanie bez użycia funkcji okna. Spróbuj uzyskać ten sam wynik bez użycia funkcji okna, porównaj wyniki, czasy i plany zapytań. Przetestuj działanie w różnych SZBD (MS SQL Server, PostgreSql,

SQLite)

Zadanie 10

Wykonaj kilka "własnych" przykładowych analiz. Czy są jeszcze jakieś ciekawe/przydatne funkcje okna (z których nie korzystałeś w ćwiczeniu)? Spróbuj ich użyć w zaprezentowanych przykładach.

Wyniki:

Punktacja

zadanie	pkt
1	2
2	2
3	2
4	2
5	2
6	2
7	2
8	2
9	2
10	2
razem	20